Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

2025/2145(DEC)

5.12.2025

OPINIA

Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja III – Komisja
(2025/2145(DEC))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Evin Incir

PA_NonLegDec

OPINIA

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji tego, co następuje:

1. przypomina, że wdrożenie paktu o migracji i azylu (pakt) jest kamieniem węgielnym nowego systemu zarządzania migracją i azylem w UE, który będzie obowiązywał we wszystkich państwach członkowskich od połowy 2026 r.; podkreśla, że wdrażanie paktu jest jednym z najważniejszych priorytetów politycznych i ma zapewnić wiarygodną politykę UE w tej dziedzinie w odpowiedzi na zobowiązania podjęte wobec obywateli; w związku z tym wzywa Komisję, aby zapewniła wystarczającą dostępność personelu na potrzeby wdrażania paktu, w tym odpowiedniego personelu, aby wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu wszystkich aspektów paktu; podkreśla, że kwestia ta powinna być jedynym przedmiotem zainteresowania Komisji w dziedzinie azylu i migracji oraz że nie należy marnować zasobów ludzkich ani czasu pracy na wątpliwe zmiany paktu w tak krótkim czasie przed jego wejściem w życie; zwraca uwagę na znaczenie spójnego i skutecznego monitorowania i egzekwowania przepisów w dziedzinie zarządzania migracją i azylem we wszystkich państwach członkowskich; podkreśla, że wdrożenie paktu stanowi okazję do spójniejszego stosowania prawa UE, w tym zobowiązań w zakresie praw podstawowych; podkreśla, że skuteczne wdrożenie paktu wymaga nie tylko transpozycji prawnej, ale także praktycznej współpracy z państwami członkowskimi w zakresie powrotów, zarządzania granicami i umów o readmisji z państwami trzecimi;

2. przypomina o swoim zobowiązaniu do przestrzegania zasad przejrzystego kształtowania polityki opartej na dowodach; dostrzega w związku z tym brak ocen skutków w odniesieniu do kilku wniosków ustawodawczych wprowadzających istotne zmiany systemowe do ram prawnych UE w dziedzinie zarządzania migracją i azylem; zauważa, że arkusze informacyjne EUAA, które posłużyły za podstawę do opracowania na szczeblu Unii wniosku w sprawie utworzenia wspólnego wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia, nie są dostępne do wiadomości publicznej;

3. z zadowoleniem przyjmuje wspólny plan wdrażania paktu o migracji i azylu przedstawiony 12 czerwca 2024 r.; jednocześnie przypomina Komisji o roli Parlamentu jako współprawodawcy w tym procesie; wzywa również Komisję do zapewnienia Parlamentowi pełnego dostępu do krajowych planów wdrażania, krajowych planów awaryjnych i krajowych strategii państw członkowskich w celu zapewnienia skutecznego nadzoru nad procesem wdrażania; przypomina ponadto, że gdy Komisja omawia kwestie związane z wdrażaniem paktu z państwami członkowskimi w Radzie, powinna – zgodnie z zasadą lojalnej współpracy – dzielić się odpowiednimi dokumentami z Parlamentem;

4. z zadowoleniem przyjmuje postępy w absorpcji środków z FAMI oraz FBW, ale wyraża zaniepokojenie brakiem szczegółowych danych publicznych na temat wydatków krajowych i wzywa do utworzenia jednolitego unijnego internetowego portalu służącego przejrzystości dla funduszy w obszarze spraw wewnętrznych; martwi go jednak fakt, że trudno jest uzyskać szczegółowe i kompleksowe dane na temat

wydatków, zwłaszcza w ramach zarządzania dzielonego przez państwa członkowskie, co utrudnia władzy budżetowej należyty nadzór; z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie budżetu rocznego na 2025 r. na zarządzanie granicami oraz zapewnienie wystarczających środków finansowych na pełne wdrożenie paktu oraz zdecydowanie zachęca do dalszego stosowania tego podejścia w kolejnym roku;

5. podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiedniego i terminowego finansowania unijnego dla państw członkowskich i agencji unijnych, aby ułatwić sprawne wdrażanie prawa Unii w dziedzinie azylu i migracji; wzywa Komisję do monitorowania i wspierania terminowych postępów w realizacji działań administracyjnych, operacyjnych i prawnych wymaganych przez państwa członkowskie i agencje Unii do pełnego wdrożenia paktu do lata 2026 r.;

6. zauważa, że w 2024 r. liczba migrantów przybywających nielegalnie do Unii spadła w porównaniu z poprzednimi latami; docenia bieżące wysiłki Komisji na rzecz współpracy z państwami trzecimi sąsiadującymi z Unią w celu rozwiązania problemu nielegalnej migracji u źródła i skutecznej integracji legalnie przebywających obywateli państw trzecich; podkreśla potrzebę starannego nadzorowania i dochowania należytej staranności przy przydzielaniu środków finansowych partnerom zaangażowanym w zarządzanie migracją poza UE, aby zapewnić zgodność ze standardami UE, w tym przestrzeganie praw podstawowych; wzywa Komisję do zwiększenia przejrzystości i poprawy rozliczalności przy programowaniu i wdrażaniu unijnych funduszy w obszarze spraw wewnętrznych w państwach trzecich; wzywa do ustanowienia przejrzystego i niezależnego mechanizmu monitorowania przestrzegania praw człowieka w odniesieniu do funduszy UE w obszarze spraw wewnętrznych w państwach trzecich; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji w zakresie zwiększenia solidarności i podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w szczególności względem państw najbardziej odczuwających wyzwania związane z migracją i azylem; ponawia swój apel do Komisji o wspieranie agencji Unii i państw członkowskich w koordynowaniu skutecznych operacji poszukiwawczo-ratowniczych na Morzu Śródziemnym oraz zapewnienie, aby takie działania były prowadzone zgodnie z prawem międzynarodowym i unijnym;

7. z zadowoleniem przyjmuje bieżące monitorowanie przez Komisję poziomów odniesienia w zakresie praworządności za pomocą zestawu narzędzi na rzecz praworządności, w tym rocznego sprawozdania na temat praworządności, którego rozdziały zawierają informacje na temat indywidualnych i systemowych kwestii dotyczących praworządności w poszczególnych państwach członkowskich i umożliwiają kompleksową analizę sytuacji oraz jej zmian w każdym państwie członkowskim, i w którym w 2024 r. po raz pierwszy uwzględniono cztery kraje objęte procesem rozszerzenia; jest nadal zaniepokojony faktem, że roczne sprawozdanie na temat praworządności może umniejszać niektóre z najpoważniejszych naruszeń praworządności z powodu nazbyt dyplomatycznego tonu i braku wyraźnego rozróżnienia między problemami indywidualnymi a systemowymi; wzywa Komisję do działania na rzecz pełnego wdrożenia zaleceń Parlamentu dotyczących utworzenia unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych, jak określono w rezolucji z 25 października 2016 r.[1] oraz do dopilnowania, aby oceny

[1] Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2016 r. zawierająca zalecenia dla Komisji

poziomów odniesienia w zakresie praworządności stały się bardziej dokładne i jakościowe, nie tylko w oparciu o poprawki ustawodawcze, ale również o konkretne i niezależne dowody ich praktycznego zastosowania; podkreśla, że chociaż znacznie rozszerzono zestaw dostępnych dla Unii narzędzi, ich skuteczność zależy od spójnego i konsekwentnego stosowania we wszystkich instytucjach UE; apeluje o położenie większego nacisku na wdrażanie zaleceń dla poszczególnych krajów, wraz z harmonogramami i mierzalnymi poziomami odniesienia; wzywa Komisję do szczegółowego określenia możliwych konsekwencji nieprzestrzegania przepisów, w tym poprzez odniesienie się do konkretnych instrumentów, takich jak narzędzia budżetowe i warunkowość finansowania; podtrzymuje swoje stanowisko, że sprawozdanie powinno obejmować pełny zakres wartości określonych w art. 2 TUE, ponieważ nie można ich rozpatrywać oddzielnie; zwraca uwagę na potrzebę ustanowienia europejskiego semestru na rzecz praworządności, o wyraźnej strukturze z ustalonymi celami pośrednimi i aktywnym udziałem wszystkich instytucji Unii; zaznacza, że ten coroczny cykl musi opierać się na solidnych, obiektywnych wskaźnikach i jasno wskazywać, że naruszenia praworządności nigdy nie są nieistotne, a wszelkie uchybienia powinny prowadzić do zastosowania środków analogicznych do środków stosowanych w ramach europejskiego semestru;

8. ubolewa nad decyzją Komisji stwierdzającą, że Węgry spełniły horyzontalny warunek podstawowy Karty w odniesieniu do niezależności sądów, co umożliwiło władzom węgierskim ubieganie się o zwrot funduszy unijnych w wysokości do około 10,2 mld EUR; przypomina, że decyzja Komisji jest niezgodna z prawem, jak twierdzi Parlament w toczącym się postępowaniu przeciwko Komisji w sprawie C-225/24; wzywa Komisję do rygorystycznego przestrzegania zasady warunkowości i dopilnowania, aby żadne fundusze unijne nie były uwalniane w przypadku utrzymywania się systemowych naruszeń niezależności sądów lub praworządności;

9. wyraża zaniepokojenie opóźnieniami w procedurach Komisji dotyczących udzielania dostępu do dokumentów; przypomina Komisji, że powinna niezwłocznie zająć się tymi niedociągnięciami, zgodnie z zaleceniami Parlamentu zawartymi w rezolucji z 13 lipca 2023 r.[2];

10. jest głęboko zaniepokojony faktem, że Komisja wciąż nie przedstawiła jeszcze środków egzekwowania i działań ustawodawczych w następstwie zaleceń Parlamentu dotyczących stosowania oprogramowania Pegasus i równoważnego oprogramowania szpiegowskiego; przypomina Komisji o przestrzeganiu zasady lojalnej współpracy między instytucjami Unii oraz o przestrzeganiu obowiązków określonych w porozumieniu ramowym i Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa, a także o przedstawieniu bez zbędnej zwłoki planu działania na rzecz zapobiegania nadużywaniu oprogramowania szpiegowskiego w Unii, przy pełnym wykorzystaniu wszystkich dostępnych środków ustawodawczych i nieustawodawczych przewidzianych w Traktatach;

---

w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych (2015/2254(INL)) (Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162).

[2] Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów – sprawozdanie roczne za lata 2019–2021 (2022/2015(INI)) (Dz.U. C …, 17.7.2024) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0295_PL.html.

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawczyni komisji opiniodawczej oświadcza, że ujęła w swojej opinii informacje dotyczące kwestii związanych z tematem, które otrzymała podczas sporządzania opinii, do czasu przyjęcia jej w komisji, od następujących przedstawicieli grup interesu objętych zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości[3] lub od następujących przedstawicieli organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad:

1. Przedstawiciele grup interesu objęci zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości
Transparency International EU / EU Transparency : 501222919-71
2. Przedstawiciele organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad
Brak

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawczyni komisji opiniodawczej.

Gdy osoby fizyczne są wymienione w wykazie z imienia i nazwiska, zidentyfikowane poprzez swoją funkcję lub wymienione z imienia i nazwiska wraz z podaniem ich funkcji, sprawozdawczyni komisji opiniodawczej oświadcza, że przedstawiła tym osobom fizycznym Oświadczenie o ochronie prywatności w Parlamencie Europejskim nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), w którym określono warunki mające zastosowanie do przetwarzania danych osobowych tych osób oraz prawa związane z takim przetwarzaniem.

[3] Porozumienie międzyinstytucjonalne z 20 maja 2021 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości (Dz.U. L 207 z 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	3.12.2025
Wynik głosowania końcowego	+: 46 –: 25 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Pernando Barrena Arza, Nikola Bartůšek, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Damien Carême, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Alessandro Ciriani, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Paolo Inselvini, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Fabienne Keller, Mary Khan, Alice Kuhnke, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Isabel Wiseler-Lima, Ewa Zajączkowska-Hernik, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Katarina Barley, Anna Maria Cisint, Markéta Gregorová, Monika Hohlmeier, Nikola Minchev, Javier Moreno Sánchez, Jan-Christoph Oetjen, Leoluca Orlando, Oliver Schenk, Sebastian Tynkkynen, Alexandre Varaut, Maciej Wąsik
Posłowie, o których mowa w art. 216 ust. 7 Regulaminu, obecni podczas głosowania końcowego	Stefano Cavedagna, José Cepeda, Pietro Fiocchi, Andrey Kovatchev, Marcos Ros Sempere, Michał Szczerba, Catarina Vieira

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

46	+
PPE	Magdalena Adamowicz, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Caterina Chinnici, Lena Düpont, Monika Hohlmeier, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Verena Mertens, Ana Miguel Pedro, Oliver Schenk, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Nikola Minchev, Jan-Christoph Oetjen
S&D	Katarina Barley, José Cepeda, Marina Kaljurand, Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Marcos Ros Sempere, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Kristian Vigenin, Alessandro Zan
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Alice Kuhnke, Leoluca Orlando, Catarina Vieira

25	-
ECR	Stefano Cavedagna, Alessandro Ciriani, Pietro Fiocchi, Paolo Inselvini, Mariusz Kamiński, Sebastian Tynkkynen, Maciej Wąsik
ESN	Mary Khan, Milan Uhrík, Ewa Zajączkowska-Hernik
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Susanna Ceccardi, Anna Maria Cisint, Marieke Ehlers, Fabrice Leggeri, Petra Steger, Tom Vandendriessche, Alexandre Varaut
The Left	Giuseppe Antoci, Pernando Barrena Arza, Damien Carême, Estrella Galán, Ilaria Salis

1	0
PPE	Nadine Morano

Objaśnienie używanych znaków:
+ : za
- : przeciw
0 : wstrzymało się